תלמוד בבלי · מפרשים על המסכתות הקטנות · הגהות ומראה מקומות

הגהות ומראה מקומות על מסכת כלה רבתי

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

הגהות ומראה מקומות על מסכת כלה רבתי

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/הגהות-ומראה-מקומות-על-מסכת-כלה-רבתי/
הקובץ נוצר ב־18 בנובמבר 2026 מגרסה 38-202611162349v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 5
הלכה א 5
הלכה ב 5
הלכה ג 5
הלכה ה 5
הלכה ז 6
הלכה ט 6
הלכה י 6
הלכה יב 6
הלכה יג 6
הלכה יד 6
הלכה טז 6
הלכה יז 6
הלכה יט 6
הלכה כב 7
הלכה כג 7
הלכה כד 7
פרק ב 7
הלכה א 7
הלכה ב 7
הלכה ג 7
הלכה ד 7
הלכה ה 8
הלכה ו 8
הלכה ז 8
הלכה ח 8
הלכה ט 8
הלכה י 9
הלכה יא 9
הלכה יג 9
הלכה יד 9
הלכה טו 9
הלכה טז 9
פרק ג 10
הלכה א 10
הלכה ב 10
הלכה ג 10
הלכה ד 10
הלכה ה 11
הלכה ו 11
הלכה ז 11
הלכה ח 11
הלכה ט 12
הלכה י 12
הלכה יא 12
הלכה יב 12
הלכה יג 12
הלכה יד 12
הלכה טו 12
הלכה יז 12
הלכה יח 12
הלכה יט 13
הלכה כא 13
הלכה כב 13
הלכה כג 13
הלכה כד 13
הלכה כה 14
פרק ד 15
הלכה א 15
הלכה ב 15
הלכה ג 15
הלכה ד 16

פרק ה 16
הלכה א 16
פרק ו 17
הלכה א 17
הלכה ד 17
הלכה ה 17
הלכה ו 17
הלכה ז 17
הלכה ח 18
הלכה ט 18
הלכה י 18
פרק ז 19
הלכה א 19
הלכה ב 19
הלכה ג 19
הלכה ד 19
הלכה ה 19
פרק ח 19
הלכה א 19
הלכה ב 19
הלכה ג 20
הלכה ה 20
הלכה ו 20
הלכה ז 20
הלכה ח 21
הלכה ט 21
הלכה י 21
הלכה יא 21
הלכה יב 22
הלכה יג 22
הלכה יד 22
הלכה טו 23
הלכה טז 23
הלכה יז 23
הלכה יח 23
הלכה יט 23
הלכה כ 23
הלכה כא 24
פרק ט 24
הלכה א 24
הלכה ג 24
הלכה ד 24
הלכה ה 24
פרק י 24
הלכה א 24
הלכה ב 24
הלכה ג 25
הלכה ד 25
הלכה ה 25
הלכה ו 25
הלכה ז 25
הלכה ח 25
הלכה ט 26
הלכה י 26
הלכה יא 26
הלכה יב 26
הלכה יג 26
הלכה יד 26
הלכה טו 26
הלכה טז 26
הלכה יז 27
הלכה יח 27

פרק א

הלכה א

[בבעל העיטור הביא הגירסא נישואין]:

(כתובות דף ז:) ע"ש:

(שם דף ח.):

[מכאן עד סה"ד הובא בבעל העיטור בשם מכילתין]:

(שמות כ' דברים ה'):

(ברכות דף לג.):

[עי' בשער החדש על בעל העיטור שכתוב שמכאן ראיה להראבי"ה במרדכי ריש כתובות ודבריו תמוהין דהראבי"ה מיירי בברכה אחרונה ע"ש]:

(ברכות דף נב. פסחים דף קה:):

[עי' תוס' פסחים דף קה: ד"ה ש"מ טעמו וצ"ע]:

(כתובות דף ח.):

שם :

הלכה ב

(בראשית כד):

(שם א'):

שם :

(שם ב):

(ברכות דף סא. וש"נ):

הלכה ג

(רות ד):

שם :

(כתובות דף ז. ח:):

(שם ז.):

הלכה ה

(ע"ז דף לט. בכורות דף ל:):

(תהלים סו):

(שם כה):

(קדושין דף מ.):

הלכה ז
סוטה דף יז.:

הלכה ט
ברכות סא. וש"נ:

(משלי יא):

הלכה י
(במדבר לא) ועי' שבת סד.:

שם .:

יבמות דף ס::

שבת דף לג.:

הלכה יב
(משלי י):

(ירמיה ב) ועי' שבת דף לב::

הלכה יג
נדרים כ.:

(בראשית לד):

הלכה יד
שהאמת הוא כדבריך חגרין מפני מה כו' סומין למה כו' מיהו איסור אין אסור אין אנו יכולים לאוסרו על אדם אלא כל מה שרוצה לעשות באשתו כו' א"ל אודי לי דמשו"ה האמת הוא חגרין מפני כו' ודייק הגמ' תדע שגם החכמים סברו חגרין כו' משהקשו אותו רצה דאלמא הכל תלוי ברצונו ואפשר שיזיק לו הכי נמי הכל עושה באשתו מצד רצונו אבל אין הכי נמי שהבנים נעשין חגרין וסומין ע"י זה. אמנם בגמ' דנדרים דף כ' לא משמע הכי דאמרינן שם מאן מלאכי השרת רבנן כו' הא אינהו בקיאי בצורת כו' ע"ש:

הלכה טז
(ש"א א'):

יבמות דף סט::

הלכה יז
בגמ' חצי מיל:

הלכה יט
[גמ' היא וצ"ל לקמן אחר מ"ש בברייתא האוכל משקל כו']:

הלכה כב
פסחים דף קיב.:

הלכה כג
ביצה דף כב.:

הלכה כד
פסחים דף קיב::

ע"ש:

פרק ב

הלכה א
(משלי כא):

(שמות כ'):

(יבמות דף עו:):

הלכה ב
(הושע ה):

(ירמיה ג):

(ויקרא ה):

שבועות דף כו:

יומא דף פד. ע"ז דף כח.:

הלכה ג
(שמות כד):

שם :

שם :

(במדבר יא):

ברכות דף יז.:

(תהלים עב):

כתובות דף קיא::

(ירמיה לא):

שבת דף ל::

הלכה ד
(ישעיה נז):

נדה דף יג: ע"ש:

(ישעיה נז):

(שם יד):

הלכה ה

(בראשית כז):

(ירמיה י):

כתובות דף עז. ע"ש:

נדה דף יג.:

הלכה ו

(ישעיה נז):

סוכה דף נב קדושין דף ל::

(בראשית ו):

ע"ז דף כ: ע"ש וש"נ:

(ישעיה סא):

הלכה ז

(קהלת ג):

(בראשית לח):

שם :

(בראשית ו):

יבמות דף לד::

הלכה ח

נדה דף יג: ע"ש:

שם.:

שם.:

כתובות דף סה.:

(ש"א א):

הלכה ט

במנורה המאור הביא הגירסא תשהיין:

לי מה דקא מנחת כ"ה במנורת המאור:

ע"ז דף ג::

(ישעיה כח):

שבת דף קיט::

ב"ב דף צא:

ב"ב דף צ: ע"ש:

(תהלים קמז):

הלכה י

(ירמיה ב') ועי' שבת לב:

(הושע ד):

(תהלים ח):

הלכה יא

(שם קיב):

נ"א מה הם חפצי אשתו:

(קהלת ח):

הלכה יג

כתובות דף סז. וש"נ:

נ"א אומנתך ואולי צ"ל מעותי:

כתובות דף סו::

שם איתא המדרש:

ב"ב דף ט.:

(ישעיה לב):

הלכה יד

ב"ב דף ח.:

פסחים דף מט::

(דברים ל):

פסחים שם ע"ש:

הלכה טו

(אסתר נ):

(ישעיה מה):

הלכה טז

ב"מ דף לג וע"ש:

[ט"ס ועי' ירושלמי הוריות פ"ג הל"ז]:
פסחים דף קח.:
ע"ש:
קדושין דף לג.:

פרק ג

הלכה א
[פרק זה איתא במס' ד"א זוטא פ"א וע"ש השינוים]:
(צפניה ב):
(חגיגה דף ד:):
(תהלים קכא):
(עמוס ד):
(חגיגה ה:):
(ע"ז דף כ:):
שם :
(שמות לג):
(תהלים כב):
(ישעיה מה):
(אבות פ"ד):

הלכה ב
(שמות ל):

הלכה ג
גיטין דף ו: ודף ז.:

הלכה ד
(במדבר יב):
שם :
(מלאכי ב):
שם :
נ"א שנתגריש:
נ"א ומתנצית:
(דברים לד):

(במדבר כ):
נ"א אפילו קטנים מתפלשים ובוכים לקיים:
פרש"י עה"ת שמלאכי השרת הראו להם מוטל במטה:
[ממאן דהוה בעי לגרשה והדר ואיעברה. כ"ה במנורת המאור סימן שכ"ד]:
אבות פ"א:
(תהלים לד):
(שמות כג):
שם :
(דברים כב):
אולי צ"ל כשוע באותיותיו:
(בראשית כז):
(שם יד):
(דברים יז):
(בראשית יד):
שם :
שביעית פ"ד מ"ג פ"ה מ"ט גיטין דף סא.:
גיטין דף סב.:
עי' בהגר"א יו"ד סימן קמ"ח ס"ק י"ג:
נ"א מיתות וחייבי:
(ישעיה נט):
אבות ספ"א:
דלא יאה:

הלכה ה
(משלי כב):
חגיגה דף טו::

הלכה ו
(קהלת ז):

הלכה ז
בכ"י כך מוקף בשני חצאי עגולים כי זה מוזכר לק':

הלכה ח
ב"ב דף טו::

הלכה ט

(בראשית ו):

(תהלים ח):

(בראשית ו):

הלכה י

(משלי כה):

(שם ל):

הלכה יא

בכאן חסר איזה תיבה:

(משלי ב):

הלכה יב

(ש"א א):

ברכות דף לא::

הלכה יג

יומא דף פו::

מגילה דף כח: ע"ש:

הלכה יד

ברכות דף לא: ע"ש:

נ"א אמר לך רב המנונא:

הלכה טו

(קהלת יב):

(ישעיה ט):

הלכה יז

(דברים ו):

שמות כ דברים ה):

כתובות קג.:

הלכה יח

בראשית כט):

מגילה דף יג:

(תהלים יח):

(בראשית כט):
מגילה יד. וש"נ:

הלכה יט
(בראשית מו):
שם :
(שם נ):
(שם מח):
ב"מ דף פג::
(תהלים טז):
(בראשית מט):
(חבקוק ג):
נראה שדורש כעין גזירה שוה נאמר כאן סלה ולהלן סלה ושם מוזכר אלהי יעקב אף סלה כאן הכונה לאלהי יעקב:
(בראשית כט):
(שם מח):
(משלי כד):
בראשית לג):
(תהלים ג):

הלכה כא
(ויקרא יח):

הלכה כב
(ישעיה סח):

הלכה כג
דמאי פ"ב מ"ג:
(משלי יז):

הלכה כד
(בראשית טו):
(שם יז):
(ויקרא כו):
(שמות לד):

(במדבר יח):

(שם כה):

(תהלים פט):

(שמות לד):

סנהדרין דף קח. קי::

(ירמיה לח):

שם :

(תהלים נא):

הלכה כה

(שם טז):

חסר כאן ועי' פ"א דדרך ארץ זוטא:

(ש"ב כ):

(דה"א ד):

(שמות ג):

(ש"ב כב. תהלים יח):

(שמות ב):

: נ"א מצור:

(מ"א ז):

[פי' דהכתיב הוא האהל ואף דהאי קרא מיירי בחירם מצור ממטה נפתלי מ"מ כיון דחירם מלך צור שלחו כמפורש בד"ה ב' ב' וגדול המעשה יותר מן העושה:

(ירמיה לח):

(בראשית כד):

(שם כז):

שם :

שם :

(דה"א ד):

שם :

שם :

(ישעיה נז):

(ד"ה שם):

פרק ד

הלכה א

[פרק זה איתא בפ"ב דד"א זוטא וע"ש השינויים והגמ' דכאן מעורבת עם הברייתא וא"א לכוון כראוי]:

(דברים יג):

(שם ד):

כתובות דף קיא: ע"ש:

הלכה ב

(דברים לב):

אבות פ"ה:

(ש"ב יז):

(ירמיה מג):

[אולי צ"ל ככלות ירמיהו לדבר את כל וגו' ואומר ויהי ככלות ירמיהו לדבר וגו' את כל דברי ה' אלהיהם וגו' וקרא קמא הוא בירמיה כו]:

(קהלת ה):

(בראשית מג):

שם :

(שם כד):

שם :

[חסר כאן ועי' באדר"נ ס"פ ל"ז והאי קרא דוישמע משה ראיה למודה על האמת וכן קרא דירמיה]:

(ויקרא י):

(ירמיה כו):

הלכה ג

(תהלים קיט):

סנהדרין צא::

ר"ל בפרק הקדום:

יומא לה::

כתובות קיא::

אבות פ"ד:

(ויקרא יט):
(קהלת ב):
(משלי יז):
(דברים ח):
(מ"ב ד):
שם :
(שם יד):
(שם י):
(מ"א טו):
(ש"ב ז):
שם :
שם :
(איוב לו):
(ישעיה כא):
(יהושע ט):
שם :
(במדבר יא):
(שמות לד):
(ירמיה כו):
מגילה דף יד: ושם איתא דנסבה יהושע:

הלכה ד
(מיכה ג):
(ירמיה ע):
שם :
(משלי ו):

פרק ה

הלכה א
[פרק זה איתא במס' ד"א זוטא פ"ג וע"ש השינוים]:
נ"א לתבוע:
(איוב לא):

(משלי יט):
(תהלים טו):
(משלי ה):
(שם כב):
(ישעיה נח):
(ש"ב יח):
(משלי כד):
(שם כ):
(שם כז):
[ט"ס כאן]:
(משלי ט):
[מפרש להו כסדרן בפ"ב דאבות]:
(משלי כח):

פרק ו

הלכה א
[פרק זה איתא במסכת דרך ארץ פ"ג וע"ש השינוים]:
(איוב כה):

הלכה ד
(שמות כ):
(יונה א):
(נחמיה יג):

הלכה ה
חגיגה דף יא::
(תהלים קא):

הלכה ו
(ויקרא יט):
ברכות דף ל::
[חסר כאן ועי' ברכות י"ד א']:

הלכה ז
(יחזקאל יג):

(ויקרא יג):

סנהדרין דף סח.:

סנהדרין דף סח.:

הלכה ח

(ש"א כ"ח):

(שם כה):

(שם ז):

(דברים לד):

הלכה ט

סנהדרין דף עא.:

(משלי יא):

(ישעיה נז):

(ירמיה יב):

[דכתיב אשר ירצח את רעהו בבלי דעת וכתיב בתריה וזאת התורה אשר שם משה. כ"ה במנורת המאור סימן ר"ב]:

(דברים ד):

הלכה י

שבת דף לג.:

(ישעיה נז):

(במדבר כז):

(שם כא):

(ש"א כו):

[לפנינו כ' ואין רואה ואין יודע ואין מקיץ]:

(ישעיה נז):

(שם נז):

(שם א):

(שס נז):

(שם ו):

פרק ז

הלכה א
[פרק זה תמצא בפ"ד דמסכת ד"א ומעשה דד' זקנים איתא שם בפ"ה]:

הלכה ב
(בראשית יז):

(שם יח):

הלכה ג
(מ"א כב):

הלכה ד
(מ"א יד):

סנהדרין דף קה::

(במדבר כד):

(שמות יא):

הלכה ה
ב"מ דף פו::

(בראשית כ):

(שם יט):

שם :

ב"מ פז.:

סוכה דף נב::

שבת דף פט::

(ישעיה סג):

(יחזקאל לה):

(תהלים יז):

פרק ח

הלכה א
(משלי ח):

הלכה ב
(שם יא):

(שמות לב):

(במדבר כא):

הלכה ג

(תהילים נה):

(משלי ג):

(שם כח):

(שם ד):

הלכה ה

(אסתר ב):

הלכה ו

(משלי ד):

(שם ג):

[מוכח בגמ' שכצ"ל]:

שם :

(שם ג):

(שם ד):

(שם א):

(שם ג):

שם :

(שם טז):

(שם יז):

(שם כ):

(ישעיה כד):

הלכה ז

[א"ר יוסי בן קיסמא וכו' כמ"ש בפ"ו דאבות כצ"ל כדמוכח בגמ' שכצ"ל]:

(משלי ח):

(ישעיה סו):

(בראשית יד):

(שמות טו):

(תהלים טז):

(שמות טו):

(תהלים עח):

(ישעיה מג):

(שמות טו):

הלכה ח

(ירמיה ט):

עי' ירושל' דחגיגה בפ"ק הל"ז:

(ירמיה טז):

פסחים דף נ::

ברכות דף יז. ע"ש ירושל' פ"א דברכות ופ"א דשבת:

(ויקרא כב):

עי' סנהדרין דף לט::

יומא דף ט::

(הושע ד):

(שם י):

(דברים יט):

הלכה ט

(תהלים קכב):

(משלי ח):

(במדבר לב):

(איוב ח):

(ישעיה מט):

(ע"ז כ:):

הלכה י

(סנהדרין כו::

(איוב ה):

(סנהדרין שס):

הלכה יא

(מיכה ו):

(שמות יט):

(א"נ הוא ר"ת או נאמר):

(ויקרא א):

(שמות יט):
(במדבר ז):
(ישעיה מ):
(שמות יט):
(ישעיה מח):
ברכות נה.:
(שמות לא):
(מ"ב ח):
(יחזקאל לו):
(ירמיה כה):
(יואל ג):
(ישעיה כב):

הלכה יב

(תהלים סב):
(שם קטז):
(בראשית ג):
(שם ו):

הלכה יג

(יחזקאל טז):
(נ"א למי):
(איוב ו):

הלכה יד

(שבת עז:):
(ייקרא כז):
(יחזקאל לא):
(ישעיה לג):
(ב"ק קטז:):
(ביצה לה:):
(אולי צ"ל מנשירין או שנשמט עוד ואיכא דתני וכצ"ל משירין ולא משתבש דתנן נזיר לא יחוף ראשו באדמה מפני שמשיר את השער ואיכא דתני מנשירין ולא משתבש דתנן מי כוי ומבואר כ"ז בביצה דף ל"ה):

הלכה טו

(דברים כז):

ברכות סג::

(דברים יג):

(תהלים נה):

(שם קיט):

שם :

הלכה טז

(אולי צ"ל רב חזייה לרב פהנא ועי' בסנהדרין):

(איוב כח):

(סנהדרין קיא.):

(ברכות נז:):

(תהלים קיט):

(דברים ל):

(עירובין נה.):

(נ"א ולא מעבר לים היא לא תמצא תורה במי שמרחיב דעתו עליה כים ר' יוחנן אמר לא בשמים היא לא תמצא תורה בגסי הרוח ולא כו'. וכ"ה בעירובין:

(בראשית לז):

הלכה יז

(משלי טז):

הלכה יח

(ב"ק קי: ושי"נ):

ע"ש :

הלכה יט

(תהלים צג):

(אולי צ"ל ת"ש מדקא וכו' ודוק:

(עי' שבת קנג. ב"ב י:):

הלכה כ

(לכאורה צ"ל אקדים ועי' מדרש שמואל ואין הלשין מכוון כאן וצ"ע):

(נ"א לה עד):

הלכה כא
(ישעיה סו):

פרק ט

הלכה א
(חסר כאן ועיי פ"ה דמסכת דרך ארץ):

(בראשית ג):

הלכה ג
(אולי צ"ל כועסין):

(אבות פ"ב):

הלכה ד
(נדרים כג.):

הלכה ה
(מכות כב.):

(ט"ס כאן):

פרק י

הלכה א
(כתובות טז: יז. ד"א פ"ו):

(שמות כג):

שם :

(יבמות סה: ב"מ פז.):

(בראשית יח):

(תהלים יא):

(ט"ס כאן ועי' עירובין י"ט א' וסוף חגיגה):

(ישעיה ד):

הלכה ב
(אולי צ"ל וכ"ת דמידי דפורענותא לא קתני אדרבה וכו'):

(קהלת ז):

(שבת ל: לא. ע"ש):

(מ"ר ריש איכה ע"ש):

(קהלת א):

הלכה ג

(ביצה כה: ד"א פ"ו):

(ט"ס ועי' חולין ק"ה ב:):

(פסחים קיג:):

(משלי טו):

(ב"ב קמה: סנהדרין ק:):

(יבמות עט. ע"ש:

(מיכה ז):

(ב"ב טז.):

(בראשית יב):

(הובא במנורת המאור סי' ר"כ בשם מס' כלה פרק כיצד מרקדין):

הלכה ד

(ד"א פ"ט ע"ש):

הלכה ה

(ויקרא יט):

(סנהדרין נו):

(חולין צג:):

הלכה ו

(שם צד. ד"א פ"ח):

(ב"ק עט:):

הלכה ז

(ד"א פ"ז):

(ב"ק צב: ב"מ קד:):

(ט"ס כאן):

הלכה ח

(ד"א פ"ח):

(כיצד יעשה פושט חלוקו כו' כצ"ל ושבנתיים נראה לכאורה מהגמ' דל"ג זה בברייתא דידן):

(שם פ"י ע"ש):

(מנחות לו.):

(תהלים כה):

(מזה נראה שחסר כאן וצ"ל זה בסוף פרקין ועי' סוף מס' ד"א):

הלכה ט

(ד"א פ"י):

הלכה י

(שבת י:):

(קדושין מ: ד"א פ"י):

הלכה יא

(ד"א שם):

(חסר כאן):

(עי' תוס' שבת מ"א א' ד"ה רחץ וברי"ף ורא"ש ספ"ח דשבת):

הלכה יב

(ברכות לג: מגילה כה):

הלכה יג

(ביצה כט. ב"ק צד:):

(יבמות קיח: וש"נ):

הלכה יד

(פסחים נ: ד"א פי"א):

(סנהדרין פח:):

פסחים נ: ע"ש):

(פסחים נ:):

הלכה טו

(שם ע"ש):

(מישלי יב):

(שם כז):

(שם כח):

(כתובות נט):

הלכה טז

(פסחים נ: ד"א פי"א):

הלכה יז

(שם ושם ע"ש תוספתא סוף ביכורים):

(ב"ק צא: ע"ש):

הלכה יח

(ד"א פי"א):

(אולי צ"ל להיפך בברייתא היתה הגירסא נפל ובגמ' מתרץ לה דצ"ל התיר):

(נ"א נעל):

(סוטה ד: ע"ש):

(משלי טז):

(ישעיה נז):